

vilo je že mnogo nesreč. V Celju sta se igrala dva fanta s pištolo, ki se je razprožila. Pri temu je bil 14 letni Viljem Putan v prsih težko ranjen.

Grozni požigalec. V Ljutomerju so zaprli kočarskega sina Seka, ki je v okraju več kot 30 hiš zažgal. Tudi vas Verkovec, ki je popolnoma pogorela, je on zažgal. Zaradi njega je bil tudi neki orožnik obstreljen, kakor smo to že svoj čas poročali.

Z gajzlo težko ranil je voznik Anton Kacun na Vranskem nekega Martina Lihteneger. Stepla sta se v pijanosti.

Iz Koroškega.

Prvaški popravkarji nadaljujejo svoje delo in nam še vedno „popravke“ po § 19 pošiljajo. Vsakdo ve, da tak „popravek“ nič ne pomeni. Ti popravki so večinoma navadni švindeli. Ali paragraf 19 je ravno tako modro sestavljen, da se mora take čečkarije prineesti. Mi seveda vzdržujemo vse svoje trditve. Pribijemo torej še enkrat, da bode mnogo slovenskih posojilnic kmetske denarje izgubilo, ker so se vsedle na limanice Weiss-Kayserjevih sleparjev. Resnica je, da se je več milijonov denarja posojilnicam pokradlo. In zdaj naj imajo „popravkarji“ besedo. Doslej smo sprejeli sledeče popravke: — Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski klerikalni polom“. „Milijoni kmetskega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške centralkase, ser da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsignor Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja zgubiti. Posojilnica na Zili, dne 8. septembra 1910. Anton Erat, odbornik in tajnik. Andrej Pečar načelnik. — Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski klerikalni polom“. „Milijoni kmetskega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da se v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške centralkase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsignor Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja izgubiti.

Hranilnica in posojilnica v St. Jurju na Zili, 8. septembra 1910. Načelnik Thomas Zwid, tajnik Anton Moser. — „Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski klerikalni polom“. „Milijoni kmetskega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške centralkase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsignor Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja zgubiti. Hranilnica in posojilnica v Sinčevsi, dne 6. septembra 1910. Jozef Šipuš, Janez Sumoh, Jurij Reiter. — Nekateri posojilnice nimajo niti toliko denarja, da bi poštino plačale. Zato so nam poslale „popravke“ nefrankirane. Vsi ti „popravki“ so seveda v Celovcu skovani. Morda je imel monsignore Podgorc svoje roke zraven, ki je Weissov prijatelj! Ali prav tako lumparija ne bode pomagala. Nasprotno, mi bomo ljudstvu še raje oči odpirali. Le popravljajte, pobožni lažniki, s tem si delate le sami škodo!

Na mnogo vprašanj, zakaj da objavljamo „popravke“ slovenskih posojilnic, omenimo le še enkrat, da moramo to vsled slabe postave storiti. S § 19 se lahko vsako lumparijo „popravi“. Farski tat Weiss, ki je s pol milijona kmetskega, iz posojilnic ukradenega denarja ušel, nam bi tudi lahko poslal „popravek“. Ni res, da sem tat, res je pa, da sem prijatelj Podgorca in „Š-Mira“. Tako stoji torej stvar: „Popravek ničesar ne dokaže. Ako smo kedaj kaj krivega o posojilnicah trdili, zakaj nas te ne tožijo? Zato, ker dobro vedo, da je sveta resnica, da so klerikalci koroškim kmetom 4 milijone kron oropali. To se ne da popraviti. Za klerikalce je na Koroškem vse minulo in tisti, ki tej roparski bandi še kaj verujejo, so svojo pamet izgubili. Mi bomo torej „popravke“ naprej objavljali, ker to postava zahteva. Ali ravno tako bomo in zanaprej — resnico potrdili!

O polomu na Koroškem nam piše neki odlični prijatelj: Slovenske posojilnice se bojijo, da bi jih zaslepljeni vložniki zapustili; zato pošiljajo neumne „popravke“, katerim se pri nas vsakdo smeji. Mi ne silimo nikogar, da naj svoj denar iz posojilnice vzame (ako ga dobi?!); Ali kder svoj denar izgubi, naj se potem sam za nos prime... Prvaki v svojih „popravkih“ trdijo, da slovenske posojilnice niso udeležene pri polomu. To je laž!!! Pri central-kasi, katero so klerikalci oropali, je cela vrsta slovenskih posojilnic. Zakaj pa ne pošljejo „popravke“ n. pr. posojilnice v Celovcu, v Hovs-Škofici

cah in v Galiciji? Zakaj ne prvaška druga v Sinčevsi-Velikovcu? Ker so te in razne druge prvaške „posojilnice“ udeležene pri polomu. Ostale posojilnice se bojijo; zato zdaj „popravljajo“. Najprej je prišla „popravljati“ posojilnica v Podlublju, ki je popolnoma podobna propalim farskim podjetjem. Bila je preje v Slov. Plajburgu in jo je tamošnji dostojni župnik pošteno vodil. Politični hujskač Arnuš jo je spravljal v Podlublje. Nastavil je tudi svojega brata v „Delavskem domu“ in pričel zidati ter po celem svetu (tudi pri Nemcih) denarje fehtati. V nasprotju s pravimi duhovniki je Arnuš zelo eleganten in pije in se zabava kakor bogatin. Mnogokrat so ga obiskali Weiss, Walcher, Podgorc in ednaki tički. Zdaj taji prijateljstvo! To je značaj! — Ražun v sv. Jakobu bi naj tudi raje jezik za zobmi držal. Zavozil jo je popolnoma s svojimi podjetji. V kratkem bomo povedali, v kako velikanskih dolgovih so Ražunova podjetja. Seveda, plačali bodo te dolgeve drugi!... Toliko za danes! **Dokler ne bodejo imele slovenske posojilnice oblastvenega nadzorstva, toliko časa jih ne moremo za poštene smatrati.**

Z ozirom na klerikalni polom delajo ljudje tudi razne šaljive opazke. Ena teh se glasi takole: — Kakšna razlika je med sv. Jožefom in monsignorem Weissom? — Odgovor: Ko je sv. Jožef pobegnil, vzel je osla seboj; ko pa je monsignore Weiss pobegnil, pustil je svoje osle doma.

Sele. Piše se nam: Ivan v zgubi! tako je kričal njegov edini prijatelj s solznatimi očmi. Brž sta se morala napraviti na pot, babica z torbo, mož v svetlem dnevu z laterno. Daleč se je moglo klepetati, našli so ga in srečno pripeljali žalostnega možica v staro kraljevstvo. Minister ga je že pričakoval, ker dobil je pesmico:

„Ko sem prišel na —;

Ko tebe ni bilo več tam,

Žalosten se vračam

Nazaj v moj divji raj“...

Srečni pozdrav od misijonarja med divjaki, Ivan posledni... Govoriti ni mogel, zavoljo hudega pokanja slišalo se ni, srutji Ivan ni mogel tukaj ostati, nazaj je moral med divjake... Ja, ja, tak je tak, kdor veter seje, žel bo vihar... Verjamemo ti radi, lepo v Lipi pri Vrbi za te ne bo, ker prosili te niso, da bi prišel k njim. Daj mir in pokoj, boš tudi ti pokoj našel!

Smrt na manevru. Iz Celovca se poroča, da je pri manevrih neki dragonec iz konja padel in bil takoj mrtev.

Zapri so v Paternionu hlapca Petra Köferle, ki je iz ljubljanske ječe, v kateri je zaradi tatvine sedel, pobegnil.

Lepo ščuko (Hecht), ki je več kot 1 meter dolga, vjel je uradnik Koch v Ossiaškem jezeru.

Požar. Pogorelo je v Kadöllu gospodarsko poslopje kmeta Wirta z vso krmo in mašinami. Edino živino so zamogli rešiti. Škode je precej.

Obesil se je hlapec Jožef Weber v sv. Lenartu pri Beljaku.

Pazite na deco! 1½ letna hčerka Avgusta krojača Schaker v Bistrici na Dravi je padla v potok ter utonila.

Gnojenje z umetnimi gnojili ozimni rži.

Po lastnih izkušnjah zapisal Vičanski Škerlec pri Veliki Nedelji.

Meni vedno prihajajo poročila od kmetskih posestnikov, ki povprašujejo, kako, kdaj in s katerimi umetnimi gnojili naj bi gnojili ozimni rži in koliko bi ta gnojila stala, ker jim primanjkuje hlevskega gnoja, to pa z bogtega, ker so morali v jeseni lansko leto skriti število svoje živine radi suše, toče itd. Letos pa vsled tako visoke cene (pri obilni krmi) niso bili v stanju nakupiti živine. Da mi ne bode treba vsakemu posebej odgovarjati, si dovolim podati na tem mestu nekatere važnejše točke o tem gnojenju. Zapišem iz lastnega preizkušanja, da se je tako gnojenje pri mojih večletnih poskusih na slabi zemlji prav dobro obneslo.

Seveda, kdor bi zanemarjal živinski gnoj in kupoval samo umetna gnojila, ta gotovo ne bi dobro gospodaril. Mislim, da je takih gospodarjev malo, ki bi z živinskim gnojem bedasto ravnali. Kdor pa izkoristi vsi živinski gnoj in gnojnico, ter mu še primanjkuje gnojnih sredstev, naj se posluži umetnih gnojil, ker nobena poljska rastlina ne more brez potrebne hrane dobro uspevati, kakor človek in živali ne.

Vzami torej za popolno gnojenje ozimni rži na en hektar njive: 150—200 kg. 40%, Kalijeve soli; tega stane 100 kg. K 12-70; 500—600 kg. Tomažev žindre, ta stane 100 kg. K 8— in 150—200 kg. čilskega solitra, ta stane 100 kg. K 30-50.

Nemški cesar na Ogrskem.

Nemški cesar Viljem II. potoval je te dni na Ogrskem, da se tam udeleži velikih lovev. Živel je na gradu Bello nadvojvode Friderika. Naša slika kaže ta krasni grad. Po končanem lovu je cesar odpotoval na Dunaj k obisku našega cesarja Franc Jožefa, kateremu je ob priliki 80. rojstnega dneva svoje čestitke izročil.

Cenjene somišljenike opozarjamo, da so izšle na novo

„Štajerčeve“ **užigalice.**

Glavno zaloga ima trgovina bratov Slawitsch v Ptuj.

V vsaki napredni hiši naj se rabi te užigalice!

